

WALIZKA

Gazeta XV Dolnośląskich Spotkań Pisarzy z Młodymi Czytelnikami „Z książką na walizkach”

Piętnaście walizek

Rys. Paweł Wakula

Nasze „walizki” są bardzo pojemne! Pakowaliśmy je już 14 razy, żeby wędrować po Dolnym Śląsku z książkami i pisarzami. Zmieściło się w nich aż 150 tysięcy uczestników. Średnio 10 tysięcy w każdym roku. Najwięcej dzieci i młodzieży, choć często bywali i dorośli.

Każda z dorocznych „walizek” jest zamykana FINAŁEM. Pierwszą podróż odbyliśmy w roku 2004. Tę „walizkę” domykaliśmy w Nowej Rudzie. Kolejne FINAŁY odbywały się w: Dzierżonowie, Świdnicy, Polkowicach (dwukrotnie), Środzie Śląskiej, Wałbrzychu, Głogowie, Zgorzelcu, Strzegomiu, Nowej Rudzie, Oleśnicy, Siechnicach i Wołowie. Na tegoroczny, piętnasty finał zapraszamy ponownie do Wałbrzycha.

Wędrowały te „walizki” z nami po niezliczonych miejscowościach naszego województwa. Zajrzeliśmy do staty-

sty i okazało się, że w ciągu tego piętnastolecia odwiedziliśmy z pisarzami 161 gmin, z czego większość wielokrotnie!

To naprawdę największa w naszym regionie impreza upowszechniająca czytanie wśród młodych i najmłodszych Dolnoślązaków! □

FILARY

To na nich, jak na prawdziwych filarach, opierała się i dzięki nim do dziś trwa ta wielka i lubiana przez dzieci impreza.

Andrzej Tyws (filar I) – dyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Od początku (2004) był współorganizatorem „Walizek” (od 2008 DBP zapewnia także środki finansowe).

Wiesława Jędrzejczyk (filar II) – redaktorka naczelna Wydawnictwa Litera-

tura, od 15 lat z właściwą sobie energią pomaga pozyskiwać pisarzy-uczestników imprezy i zapewnia fachową pomoc organizacyjną.

Wojciech Karwacki (filar III) – współtworzył „Walizki” (wymyślił tytuł!), współpracował przy ich organizacji do roku 2009 (w tym czasie był dyrektorem Wydawnictwa Ossolineum).

Iwona Pakuła (filar IV) – prezes Wydawnictwa Akapit Press, współorganizatorka imprezy od 2010 r. Pomaga w pozyskiwaniu autorów na spotkania i zapewnia wsparcie logistyczne.

RAP KSIĄŻKOWO-WALIZKOWY

(do wyrapowania z zespołem autorskim tudzież z udziałem publiczności o dowolnej liczebności)

Nie wiem, czy na pociąg zdążyć z tą walizką pełną książek, lecz na szczęście na mej kanapie od zeszej wiośny sobie chrapie pewien rap! (Rap, rap, rap!)
Więc mu mówię: — Wstawaj, rapie, i za walizki łap! (Łap, łap, łap!)
Tak mu mówię: — Wstań i łap!
Bo ten rap to żaden nowy, lecz dobrze znany, wypróbowany rap książkowo-walizkowy i w zasadzie na rozkładzie mamy już parę map, parę wspólnie przejechanych map!

Ja i rap!
Wy i rap!
I ja, i wy, i rap!

Dziś znów w pociągu siedzę z rapem, ja z biletem, on na gapę.

Przyszedł konduktor: — Proszę bilecik!

Ja mu na to, że my do dzieci, że mamy dla nich w swych walizkach książek ze dwieście albo ze trzysta i na każdą czeka jakiś szkrab,

(Szkrab, szkrab, szkrab!)

a ten gość ze mną to przecież rap

(Rap, rap, rap!)

i w dodatku nic jakiś nowy, lecz dobrze znany, wypróbowany rap książkowo-walizkowy, bo w zasadzie, proszę pana, mamy jeszcze do przejechania parę nowych map!

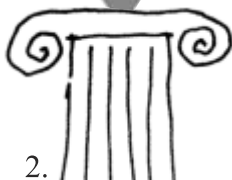
Ja i rap!
Pan i rap!
I ja, i pan, i rap!

Kalina Jerzykowska

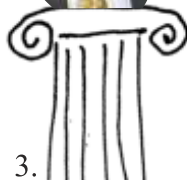
Jerzy Kumiega (filar V) – „duch sprawczy” dolnośląskich „Walizek”, kierownik Działu Pracy z Dziećmi DBP. Koordynuje większość działań związanych z imprezą od jej powstania do dziś. □

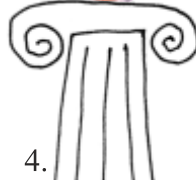
1.

2.

3.

4.

5.

DOLNY ŚLĄSK NA SZÓSTKĘ – ZABYTKI I ATRAKCJE PRZYRODNICZE

Atrakcje turystyczne Dolnego

Śląska wybrał i opisał

Damian Tyws, pracownik

Działu Informacji

Dolnośląskiej Biblioteki

Publicznej. Mapę narysowała

ilustratorka Joanna Zagner-Kołat.

Zdjęcia wybrał i złożył

w całość wszystkie materiały

– redaktor.

1. TWIERDZA W SREBRNEJ GÓRZE

Wzniesiona w latach 1765-77. Jeden z najciekawszych przykładów budownictwa obronnego z tamtego okresu; zaprojektowana przez pruskiego inżyniera Ludwika Wilhelma Regelera. Składa się z szeregu połączonych ze sobą fortów, obecnie udostępnionych turystom.

Fot. Jacek Halicki CC BY 3.0, Wikimedia Commons

2. KOŚCIOŁY POKOJU W ŚWIDNICY I JAWORZIE

Zbudowane w latach 1654-57 i wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Niezwykle cenne przykłady drewnianej architektury sakralnej z okresu baroku, zwracające uwagę bogatym wystrojem wnętrza i przemyślaną konstrukcją szachulcową.

Fot. Wiśniowy, CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons

3. SZTOLNIE KOMPLEKSU RIESE W GÓRACH SOWICH

Wybudowane przez Niemców w okresie II wojny światowej obiekty o niewyjaśnionym do końca przeznaczeniu. Przypuszczalnie miały służyć jako fabryka nowych rodzajów broni lub schron dla dygnitarzy państwowych.

Fot. Przykuta, CC-BY-SA-3.0, Wikimedia Commons

4. ŚWIĄTYNIA WANG

Świątynia z przełomu XII i XIII w. przeniesiona z Norwegii do Karpacza w 1842 r. Znakomity przykład średniowiecznego budownictwa sakralnego z terenu Skandynawii. Prawdopodobnie najstarszy drewniany kościół w Polsce.

Fot. Jakub Hałun, CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons

5. OPACTWO CYSTERSÓW W LUBIAŻU

Uchodzi za największe opactwo tego zakonu na świecie. Założone już w średniowieczu (XII w.), swój obecny wygląd uzyskało w okresie baroku (XVII/XVIII w.). Jest to jeden z najbardziej reprezentatywnych przykładów śląskiego baroku, zwracający uwagę imponującą fasadą oraz bogatym wystrojem malowniczo-rzeźbiarskim klasztornych wnętrz.

Fot. Tobiis [Public domain], Wikimedia Commons

6. ZAMEK KSIĄŻ KOŁO WAŁBRZYCHA

Trzeci co do wielkości zamek w Polsce. Wybudowany w XIII w. przez księcia świdnicko-jaworskiego Bolka I Surowego, potem sukcesywnie rozbudowywany przez kolejnych właścicieli. W rezultacie zamek charakteryzuje się obecnie dużą różnorodnością architektoniczną. Są tu przykłady wielu stylów, m.in. średniowiecznego, renesansowego, barokowego, historyzującego. Widać też ślady przebudowy dokonanej przez hitlerowców podczas II wojny światowej.

Fot. J. Hałun, CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons

7. DOLINA PAŁACÓW I OGRODÓW W JELENIEJ GÓRZE

Na jej terenie znajduje się około 20 zamków i pałaców, niegdyś należących do śląskiej, pruskiej i polskiej arystokracji: Schaffgotschów, Hohenzollernów, Radziwiłłów i in.

Fot. Jacek Halicki, CC BY 3.0, Wikimedia Commons

8. HALASTULECIA

Wybudowana w latach 1911-13 według projektu Maxa Berga i wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Znakomity przykład architektury wrocławskiego modernizmu. Wraz z przylegającymi budynkami – Pawilonem Czterech Kopuł i Pergolą – oraz rozległym Parkiem Szczytnickim tworzy we Wrocławiu rozbudowany kompleks architektoniczno-krajobrazowy, licznie odwiedzany przez mieszkańców miasta i turystów.

Fot. Taxiarchos228 [FAL], Wikimedia Commons

9. JASKINIA NIEDŹWIEDZIA

Odkryta w Kletnie w 1966 roku jest najdłuższą jaskinią w Sudetach. Słynie z cie-

kawego układu przestrzennego, okazałych form naciekowych (stalaktytów, stalagmitów i stalagnatów) oraz licznych, odkopanych tutaj szczątków prehistorycznych ssaków. Jest uważana za jedną z najpiękniejszych w Polsce.

Fot. J. Halicki, CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons

10. WODOSPAD KAMIĘCZYKA

To najwyższy wodospad w Polsce. Położony w Karkonoskim Parku Narodowym (846 m n.p.m.), obejmującym część Sudetów, z najwyższym szczytem – wypiętrżającym się na wysokość 1425 m n.p.m. – Śnieżnikiem.

Fot. KUI, CC-BY-SA-3.0, Wikimedia Commons

11. SZCZELINIEC WIELKI

Najwyższy szczyt Gór Stołowych (919 m n.p.m.) otoczony rozległym rezerwatem krajobrazowym i będący znakomitym punktem obserwacyjnym skierowanym ku wschodniej części Sudetów.

Fot. Wisniowy, CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons

12. SZLAK ZAMKÓW PIASTOWSKICH

Przebiega w Sudetach obok najważniejszych tutejszych warowni: Grodna, Bolkowa, Bolcowa, Siedlęcina, Wlenia i Grodzca.

Fot. M. Dąbrowski, CC BY-SA 2.5, Wikimedia Commons

Przyjadą z walizkami pełnymi opowieści

Odwiedzą Was w pierwszych dniach czerwca, bo najważniejsze dla tej imprezy są spotkania. Mają wiele do powiedzenia. No i opowiadać potrafią pierwszorzędnie. Nawet jak pod ręką nie ma żadnego tematu „z życia”, umieją wymyślić piękną historię. Literatura jest przecież sztuką opowiadania, a oni w tej sztuce są mistrzami. Niektórzy z nich posługują się nie tylko słowem, ale i obrazem, bo są również ilustratorami. My też – słowem i obrazem – króciutko ich przedstawiamy. Poznajcie tych, którzy odkrywają dla Was nowe światy, odważnie wędrując po Krainie Wyobraźni.

GRAŻYNA BĄKIEWICZ

Pisze dla dzieci, młodzieży, ale także dla dorosłych. Z wykształcenia jest historykiem, pewnie dlatego wiele jej utworów nawiązuje do przeszłości i stara się przybliżyć młodym czytelnikom ojcyste dzieje. Powieść historyczna „Mówcie mi Bezprym” – wywołała zachwyt czytelników i krytyków. Jeden z nich napisał, że utwór ten „skrzy się od obyczajowych detali, igrza z wiedzą historyczną czytelnika... Dynamizm fabuły, precyzja narracji, ciętość dialogów, subtelna archaizacja... Arcydzieło!”. Tę książkę nagrodzono wyróżnieniem w konkursie na Książkę Roku 2016. Popularność wśród czytelników, a także nagrody i nominacje zdobyły m.in. powieści „O melba!” i „Muchy w butelce”.

DOROTA COMBRZYŃSKA-NOGALA

Polonistka, autorka powieści obyczajowych dla dorosłych, m.in. „Naszyjnika z Madrytu” (Literacka Nagroda im. W. St. Reymonta) i „Wytwórni wód gazowanych”. Jej książka dla dzieci „Bezsenność Jutki” otrzymała nagrodę Książka Przyjazna Dziecku, podobnie jak „Syberyjskie przygody Chmurki” (także wyróżnienie w konkursie na Nagrodę Literacką im. Kornela Makuszyńskiego). Powieść „Możesz

wybrać, kogo chcesz pożreć” wpisana została na Listę Skarbów Muzeum Książki Dziecięcej.

KALINA JERZYKOWSKA

Polonistka, teatrolog, przez wiele lat dziennikarka, entuzjastka teatru dziecięcego. Żywiłowa interpretatorka swoich wierszy, pomysłowa aranżerka konkursów na wybrany temat (ortografia, historia, teatr). Kawaler Orderu Uśmiechu. Autorka znakomitego zbioru „Teatralki, czyli teatralne kawałki na różne szkolne okazje” oraz logopedycznych wierszy „Gdzie dzwonec dzwoni i pluszcz się pluszcze”. W zbiorze

„Kantor wymiany liter” popularyzuje i w zabawny sposób tłumaczy zasady ortograficzne. Ostatnio, w serii „A to historia!”, ukazała się jej powieść historyczna „Dwórki królowej Bony”.

EMILIA KIERS

Autorka i tłumaczka książek dla dzieci i młodzieży. Jej przygodowe powieści, pełne postaci i zdarzeń z pogranicza rzeczywistości i baśni, choć skierowane do młodego czytelnika, także starszym dają satysfakcję z lektury. Jest laureatką licznych nagród, m.in.: wpisu na listę Białych Kruków Internationale Jugendbibliothek w Monachium („Srebrny dzwoneczek”) oraz wyróżnień w konkursach: na Nagrodę Literacką im. K. Makuszyńskiego („Brat”) i Książka Przyjazna Dziecku („Rzeka”).

ZUZANNA ORLIŃSKA

Pisarka, ilustratorka książek, czasopism i podręczników. Jej powieści są lubiane przez czytelników (świadczą o tym kolejne wznowienia), a wiele z nich otrzymało ważne nagrody, m.in. „Matka Polka” wyróżniona w konkursie na Nagrodę Literacką im. Kornela Makuszyńskiego (2011), „Ani słowa o Zosi”, której przyznano II miejsce w Konkursie Literackim im. Astrid Lindgren, „Stary Noe”, który zdobył Nagrodę Literacką im. K. Makuszyńskiego w roku 2016. Najnowszą powieść – „Biały Teatr panny Nehemias”, której akcja rozgrywa się w czasach PRL-u, wyróżniono w konkursie Książka Roku 2017.

JOANNA PAPUZIŃSKA

Pisarka i krytyk literacki, profesor na Uniwersytecie Warszawskim. W utworach dla dzieci łączy baśniowość z realizmem współczesnego życia. Pisze z humorem i dlatego czytanie jej utworów pozwala widzieć świat jako miejsce przyjazne, życzliwe. Potrafi również prosto i delikatnie przekazać dzieciom wiedzę o najnowszej historii Polski. Swoje wspomnienia z II wojny światowej, powstania warszawskiego i początków komunizmu zawarła m.in. w „Asiuni”, „Krasnalach i olbrzymach” oraz „Darowanych kreskach”. Ta ostatnia książka została wyróżniona Międzynarodową Nagrodą Literacką im. Janusza Korczaka.

AGNIESZKA TYSZKA

Jest wielokrotnie nagradzaną (m.in. Nagrodą Literacką im. Kornela Makuszyńskiego), doskonale rozpoznawaną przez dzieci i młodzież autorką kilkudziesięciu powieści, a także licznych, bajek, wierszy dla najmłodszych, słuchowisk radiowych. Ma duże poczucie humoru, które sprawia, że jej książki rozbawiają zarówno dzieci, jak i dorosłych. Młodszy czytelnicy (6-8 lat)

sięgają chętnie np. po wakacyjne „Róże w garażu”, a dla niepokornych, nastoletnich buntowników przeznaczone są powieści o intrygujących tytułach: „Smażone tablety”, „Miłość niejedną ma minę” albo te, w których autorka sprawnie łączy polską historię i tradycję z nowoczesną technologią otaczającą młodych ludzi.

PAWEŁ WAKUŁA

Pisarz i rysownik. Od lat związany z tygodnikiem „Angora”. Jego zbiór opowiadań „Co w trawie piszczy” wyróżniono w Konkursie Literackim im. Astrid Lindgren. W zbiorze „Jagiello pod prysznicem” ukazał sylwetki i działalność władców Polski – od Mieszka I do Stanisława Augusta Poniatowskiego. Pretekstem do snucia pełnej ciekawostek i anegdot opowieści o królach są wydarzenia z życia współczesnie żyjącego chłopca. Jest pomysłodawcą i współautorem serii „Zdarzyło się w Polsce”, ukazującej przełomowe momenty w dziejach Polski w krótkich opowiadaniach.

MAGDALENA ZARĘBSKA

Jej książki pełnią rolę edukacyjną, przekazując prawdę historyczną w sposób fabularyzowany. W wielu z nich nawiązuje do konkretnych miejsc i wydarzeń. Warto dodać, że „Kaktus na parapecie” jest zalecany jako lektura dla klasy IV szkoły podstawowej, a „Projekt Breslau” został książką roku 2016.

Na jubileusz: „memy”-ściami

Piętnaście edycji – piętnaście „memów” (trochę memy udajemy – wiemy przecież, że istnieją tylko w internecie, ale nie umieliśmy się oprzeć pokusie). Podajemy przy nich numery kolejnych spotkań „Z książką na walizkach”. Zdjęcia wydobyliśmy z archiwum Działu Pracy z Dziećmi DBP, który jest jednym z głównych twórców tej imprezy. Memy przygotował Wrocławski Zakład Przetwórstwa Fotografii „Memorandum”. • A może organizatorzy „Walizek” ogłoszą w przyszłym roku konkurs na najlepszego „walizkowego” mema? Red.

Spotkanie autorskie Izabeli Klebańskiej w bibliotece w Nowej Rudzie

Wanda Chotomska i Joanna Papużyńska podczas Finału w Dzierżonowie

Grzegorz Kasdepke podczas spotkania w świdnickiej szkole

Przed Paradą Czytelników w czasie Finału w Polkowicach

IV
2007

Parada Czytelników w czasie Finału w Środzie Śląskiej

V
2008

Wałbrzych – z powodu deszczu Parada Czytelników odbyła się pod dachem

VI
2009

Paweł Beręsewicz na spotkaniu z czytelnikami w Głogowie

VII
2010

I
2004

II
2005

III
2006

VIII
2011

To jest drań! Zaraz go uduszę.

Na spotkaniu z Pawłem Wakulą w Bolesławcu

XII
2015

**Tylu pisarzy naraz
w jednej kolejce po buty...
Biją rekord Guinnessa?**

W czasie Finału w Polkowicach

IX
2012

**Wiesz co? Zamienimy
je wszystkie w dżdżownice...**

Parada Czytelników podczas Finału w Strzegomiu

XIII
2016

**Jak mogliście mi to zrobić?!
Przecież wszyscy mieliście się
ubrać na fioletowo!**

Spotkanie z Agnieszką Frączek w Ośrodku Kultury w Wąsosz

X
2013

**CZY KTOŚ MA OCHOTĘ
NA WYSMAŻONEGO TABLETA?**

Spotkanie z Agnieszką Tyszką w szkole w Bolesławcu

XIV
2017

**Najpierw
spadniemy my.
A później wy
na nas...**

Transport pisarzy i organizatorów na imprezę finałową w Wołowie.
Z przyczepy schodzą Paweł Wakula i Kazimierz Szymeczko

XI
2014

**Dziadku!
Nie brudź książek kopytkami!**

Kiermasz książek na Finale w Oleśnicy

XV
2018

**MIEJSCE NA WKLEJENIE
WŁASNEGO ODLIOTOWEGO
MEMA Z FINAŁU W WAŁBRZYCHU**

Odlotowego? No to my odlatujemy!

Biblioteka pod Atlantami

Prestawiamy gospodarza tegorocznego walizkowego Finału, czyli Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Wałbrzychu

Na wałbrzyskim Rynku jest wiele zabytkowych kamienic. W jednej z nich, pod numerem 9, znajduje się Biblioteka strzeżona przez 4 kamienne postaci atlantów. W innych dzielnicach miasta zlokalizowane są jej filie. W każdym z tych miejsc na użytkowników czekają bogate zbiory biblioteczne i uśmiechnięci bibliotekarze, którzy chętnie pomagają odkrywać literackie światy.

Biblioteka pod Atlantami proponuje czytelnikom książki w różnych gatunkach, formach i językach, tysiące płyt z audiobookami, filmami i muzyką, a także czasopisma dotyczące naszego regionu i wielu innych dziedzin. Poza tym w bibliotece można skorzystać z wielu komputerów z dostępem do internetu, konsoli X-box oraz gier planszowych.

Dla dzieci i młodzieży są organizowane ciekawe zajęcia i spotkania, podczas których młodzi czytelnicy poznają nie tylko fascynujący świat książki, ale także ten rzeczywisty, z którym mierzą się na co dzień. Najmłodszych zaprasza Bajkowy Klub Malucha oraz Klub Czytających Rodzin. W Akademii Młodego Artysty

oraz spotkaniach bibliotecznego chóru „Wałbrzyskie Wróbelki” dzieci doskonale swe talenty plastyczne i muzyczne. Nieco starsi czytelnicy biorą udział w warsztatach, projekcjach filmowych, turniejach gier planszowych i licznych konkursach czytelniczych. W ramach „Literowania na śniadanie” mierzą się z załościami ojczyjstego języka. W „Wałbrzyskim Przeglądzie Twórczości Literackiej Dzieci i Młodzieży” prezentują próbki własnych tekstów pisanych wierszem lub prozą. Do największych fanów literatury skierowany jest konkurs czytelniczy „Pożeracze książek”.

**Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna „Biblioteka pod Atlantami”
Rynek 9, 58-300 Wałbrzych**

Mogą oni uczestniczyć także w Dyskusyjnym Klubie Książki i spotkaniach z autorami ulubionych książek. Miłośników literatury fantastycznej zreszta działający w bibliotece Klub „Fantastyka pod Atlantami”, który co roku pomaga przygotować dwie duże imprezy: Tydzień Fantasy i Noc Bibliotek.

W wałbrzyskiej księżnicy działa Akademia Młodych, gdzie organizowane są warsztaty multimedialne i kursy komputerowe. Jest tu także Galeria pod Atlantami, czyli sala, w której prezentowane są wystawy i odbywają się warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży, wprowadzające ich w tajniki obcowania ze sztuką.

W trosce o dobrą rozrywkę biblioteka organizuje dzieciom czas wolny podczas wakacji i ferii zimowych, zapraszając na zajęcia oparte na wartościowej literaturze.

Wisława Szymborska powiedziała, że „czytanie książek to najlepsza zabawa, jaką sobie ludzkość wymyśliła”. Jednym z najlepszych w Wałbrzychu miejsc do takiej zabawy jest Biblioteka pod Atlantami. Serdecznie zapraszamy!

Arleta Wojciechowska

Biblioteka 7 Kontynentów

Organizatorem i koordynatorem całej walizkowej imprezy jest Dział Pracy z Dziećmi Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej

Biblioteka 7 Kontynentów w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej we Wrocławiu jest miejscem otwartym na świat wiedzy i na wiedzę o świecie.

Można w niej podróżować po krainie baśni, przemierzać magiczne lądy, sięgając po powieść fantastyczną czy zmierzyć się z problemami rówieśników, czytając powieści obyczajowe. Najmłodszy mogą wybierać spośród licznych ilustrowanych bajeczek, wierszy i opowiadań.

Możliwość poznawania świata daje zbiór literatury popularnonaukowej, który ułatwia młodym czytelnikom szukanie odpowiedzi na nurtujące pytania.

Oknem na świat jest również dostęp do internetu. W bibliotece dzieci mają do dyspozycji 10 stanowisk komputerowych z odpowiednim oprogramowaniem. Mogą też wyświetlać znajdujące się w zbiorach materiały multimedialne na dużym ekranie telewizyjnym.

Podczas zajęć dla szkół dzieci i młodzież uczą się, jak korzystać ze zbiorów biblioteki. W ramach lekcji z edukacji czytelniczej i medialnej poznają tajniki sprawnego wyszukiwania i selekcjonowania informacji, a w czasie pasowań na czytelnika otrzymują bilet do krainy książek (kartę biblioteczną), dzięki któremu mogą samodzielnie dokonywać literackich wyborów, kształtować zainteresowania. Mają również okazję zetknąć się w bibliotece z „żywymi książkami” – pisarzami, aktorami, artystami, którzy dzielą się z nimi podczas spotkań swoimi pasjami i pobudzają ich do rozwijania własnych twórczych postaw.

Najmłodszy i ich rodzice mogą brać udział w zajęciach ujętych w cykle – „Biblioteczna Akademia Niemowlaka”, „Biblioteczna Akademia Malucha” oraz „Stare i nowe spotkania bajkowe”. Przedszkolaki uczą się tam (u boku opiekunów), jak rodzinnie i kreatywnie spędzać czas oraz bawić się literaturą.

W ramach „Spotkań ze sztuką”, czyli artystycznych ferii i wakacji w bibliotece, dzieci i młodzież wspólnie udają się na wyprawy po dziejach sztuki, próbując

przy tym swych sił w zadaniach teatralnych muzycznych i plastycznych.

Z kolei projekt Biblioteka-Światoteka skierowany jest do dzieci w wieku od 7 do 12 lat. Poprzez spotkania z literaturą, sztukami plastycznymi, fotografią i teatrem uczą się wnikliwego spojrzenia na otaczający je świat. Ich prace wystawiane są w Galerii Podróżnika. Uczestniczą regularnie w ważnych wydarzeniach biblioteki i miasta.

Jedną z najważniejszych dorocznych imprez organizowanych przez tę bibliotekę są właśnie spotkania „Z książką na walizkach” – wielkie dolnośląskie święto książki dla dzieci i młodzieży. □

**Dział Pracy z Dziećmi
BIBLIOTEKA 7 KONTYNETÓW
Dolnośląska Biblioteka Publiczna
Rynek 58, 50-116 Wrocław**

Rozwiązanie łamigłówek-zagadek ze str. 71: 1. Maria Curie-Skłodowska 2. Maria Komornicka 3. Ignacy Łukasiewicz 4. Henryk Sienkiewicz 5. Ignacy Jan Paderewski 6. Aleksander Fredro 7. Jan Matejko 8. Stanisław Lem 9. Mikołaj Kopernik 10. Jan Kochanowski 11. Fryderyk Chopin 12. Helena Modrzejewska 13. Adam Mickiewicz 14. Jan Paweł II, papież

O SŁAWNYCH POLAKACH LI(ME)RYCZNIE I ZAGADKOWO

Paweł Wakuła – świetny pisarz i rysownik – od kilku lat wkłada do naszej „Walizki” paczkę z dowcipnymi limerykami. Tym razem przygotował cykl *Sławni Polacy*. Jednak, inaczej niż zwykle, wierszyki są zagadkami. Ciekawe, czy domyślicie się, kogo opisuje każdy z nich. Rozwiązanie znajdziecie na jednej ze stron „Walizki”. Ale najpierw spróbujcie odgadnąć samodzielnie!

1. Pani profesor z Sorbony miała próbkę radu,
i wciąż nią potrząsała podczas swojego wykładu,
aż się sama świecić zaczęła,
i w grobie spoczęła,
z powodu promieniotwórczego rozpadu.

2. Pisarkę z Żarnowca zna każdy patriota,
to dzięki niej powstała słynna *Rota*,
a także baśnie,
zanim dziecko zaśnie,
ot, choćby krasnoludki i Marysia sierota.

3. Młody aptekarz ze Lwowa lubił pracować po nocy,
a że wzrok miał dość słaby, więc potrzebował pomocy,
zbudował lampę naftową,
i miał pomoc gotową,
odtąd mógł przesiadywać aż do samej północy!

4. Pisarz z Oblęgorka był co prawda niski,
ale za to rodacy kochali o Skrzetuskim zapiski,
dostał od nich dworek,
i prezentów worek,
wszędzie witały go fanów dzikie piski!

5. Słynny pianista przyjechał do Poznania,
a gdy chrapał w hotelu, doszło do powstania,
nasi Niemców zbili,
i z miasta wyrzucili,
gdy się muzyk obudził, świat był nie do poznania!

6. Pewien Hrabia z Galicji tworzył komedie we Lwowie,
i wciąż nowe pomysły krążyły mu po głowie,
figle, dowcipy, żarty,
pędziły jak harty,
to był satyryczny talent, co się zowie!

8. Pewien pisarz z Krakowa zbudował w garażu robota,
używając do tego celu: pilnika, drutu i młota,
potem mu bajki czytał,
i z tabliczki mnożenia odpytał,
aż robot się cały zagrzał, i wybuchł, bo to był idiota.

9. Kanonik z Fromborka nie był bity w ciemię,
i postanowił zapracować na wysoką premię,
trochę się głowił,
i postanowił:
„Wstrzymam Słońce, ruszę Ziemię!”.

10. Poeta z Czarnolasu siadywał w cieniu lipy,
ubrany tylko w klapki, podkoszulek i slipy,
– Ale mi tutaj dobrze! – mawiał,
i z głowy swej wyławiał:
elegie, pieśni, fraszki... i zwyczajne dowcipy.

11. Pianista rodem z Żelazowej Woli,
czuł, że gdy gra, to go coś w środku boli,
lecz to nie były duszy wzloty,
tylko zwyczajne suchoty,
cmentarz Père-Lachaise położył kres jego niedoli.

12. Polska aktorka rzuciła Amerykę do swych stóp,
a z jej powodu na scenie gęsto padał trup,
publika szalała,
i w dłonie klaskała,
a popcorn chrupał: Chrup! Chrup! Chrup!

13. Wielki poeta studiował w mieście Wilnie,
tam pisał wiersze i spiskował przeciw carskiej władzy pilnie,
aż go z ojczyzny wygnali,
i w głąb Rosji zesłali,
przez resztę życia na miano wieszacza pracował usilnie.

14. Biskup Wiecznego Miasta z Wadowic pochodził,
i tłumy swoją mową raz po raz uwodził,
przez muzę skrzydłem muśnięty,
a przy tym człowiek święty,
w dodatku komunie bardzo zaszkodził!

15. Kompozytor z Warszawy pomysłów miał cały wór,
mógłby nimi wypełnić niejedną *Straszny dwór*
do tego stojąc przy umywalce,
wciąż marzył o pewnej *Halce*,
taki był z niego dziwny operowy stwór!

Limeryki napisał i zilustrował Paweł Wakuła

„POLSKA NA SZÓSTKĘ” w dwóch odsłonach!

Takie jest hasło tegorocznych „Walizek” i ich wiodący temat. Mieliśmy już tematy: historyczny, artystyczny, rodzinny,

proeuropejski, pełen tajemnic, raz „Walizki” były związane z twórczością Juliana Tuwima, innym razem z Kornelem Makuszyńskim.

Tegoroczna impreza będzie miała dwie odsłony – pierwsza odbędzie się w czerwcu, a na drugą zaprosimy w październiku tego roku. W obu wezmą udział znani i lubiani twórcy literatury dla dzieci i młodzie-

ży, którzy będą z wami rozmawiać o tym, co w Polsce zasługuje na „szóstkę”. Będą szukać tego w jej historii, teraźniejszości, języku, przyrodzie i w ludziach – tych dawnych i współczesnych. Zachęcamy zatem, byście wzięli udział także w październikowej odsłonie „Walizek”.

Obok plakat imprezy na szóstkę, zaprojektowany przez Małgorzatę Laszczak. □

WALIZKOWA PIOSENKA

Impreza „Z książką na walizkach” ma 15 lat. Tyle samo lat ma piosenka przewodnia, która stała się hymnem akcji. Tekst pierwszej zwrotki napisali bibliotekarze, a dwie pozostałe dopisała spontanicznie niezastąpiona pani Wanda Chotomska podczas drugiego finału w Dzierżoniowie.

Piosenka „objechała” już wiele miejsc na Dolnym Śląsku, śpiewało ją tysiące dzieci, powstawały nowe aranżacje muzyczne. A słowa są takie:

Na Dolnym Śląsku z dziećmi czytamy,
Czytają babcie, czytają mamy.
Czyta nam dziadek, czyta i tato,
Wszyscy czytamy przez całe lato.

Czytamy również przez całą jesień,
O czym na Śląsku od dawna wie się,
I nawet zima nas nie zatrzyma.
Czytamy kiedy mrozi nas zima.

A kiedy wiosna zastuka do nas
I z tą piosenką wpadnie do bramy,
Czytamy książki, czytamy książki,
Jak rok okrąży książki czytamy.

KRZYŻÓWKA Z ATRAKCJAMI

Tytułowe ATRAKCJE to polskie obiekty zabytkowe lub twory natury wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa stworzoną przez międzynarodową organizację UNESCO. Polskich obiektów jest na liście 15, ale my do krzyżówki wprowadziliśmy 10 (czasem tylko ich części). Dwa spośród nich mają nazwy dwuwyrazowe, dlatego w krzyżówce są dzielące te wyrazy krótkie z „myślnikiem”.

Mieć obiekt na liście UNESCO to dla mieszkańców danego kraju powód do dumy i szansa na szóstkę z turystyki.

Literki do hasła znajdziecie krótkach z cyferkami wpisanymi „tłustym” drukiem w prawy dolny róg kratki. Życzymy dobrej zabawy!

POZIOMO: 1. popularny lek przeciwbólowy 5. świątynia prawosławna 8. ATRAKCJA – legendarna postać na środku Rynku Starego Miasta w Warszawie 10. naród, którego armię Jan III Sobieski pokonał pod Wiedniem (1683) 11. Straszne? Nie! To więcej niż straszne! 13. „bije” karcianego króla 14. ATRAKCJA – wrocławskie arcydzieło architektury XX w. (nazwa dwuwyrazowa) 16. angielski zamek „to” 17. rzymski bóg miłości 19. chowa się w niej kangurzy bobas 20. czasem lata koło nosa 21. zespół Agnieszki Chylińskiej 22. ATRAKCJA – krakowskie wzgórze z zamkiem królewskim 27. w czasie walki chowają się w nich żołnierze 28. ATRAKCJA – „perła renesansu”, miasto Jana Zamojskiego 30. gatunek muzyki – rytmiczne wypowiadanie słów na tle powtarzającego się motywu muzycznego 31. miasto w którym znajduje się Muzeum Auschwitz-Birkenau 32. ktoś go pod kimś kopie 35. ATRAKCJA – jedno z dwóch dolnośląskich miast, w którym znajduje się Kościół Pokoju 37. szczerka 38. roślina na włókna 40. Izabela nieoficjalnie 42. nocny owad 43. ATRAKCJA – miasto słynnych żup solnych

PIONOWO: 2. oskarża w sądzie 3. ATRAKCJA – zobaczysz w niej wolno żyjące żubry (nazwa dwuwyrazowa) 4. upominek 6. ATRAKCJA – sanktuarium w mieście założonym przez Mikołaja Zebrzydowskiego 7. nie pasuje do karety 9. zimą na rzece 11. ATRAKCJA – miasto z krzyżackim zamkiem 12. jeden z modeli auta marki Opel 15. szal 18. zamek osobowy 23. klejący się (synonim) 24. rybia kość 25. statek na parę 26. „Polskie wydało go plemie, wstrzymał słońce, ruszył ziemię” 29. niewiele 32. odpad 33. „własny ką” świni 34. 3 os. l.poj. cz. ter. czasownika „dać” 36. okres w dziejach Ziemi 39. w opozycji do „tak” 41. przyimek

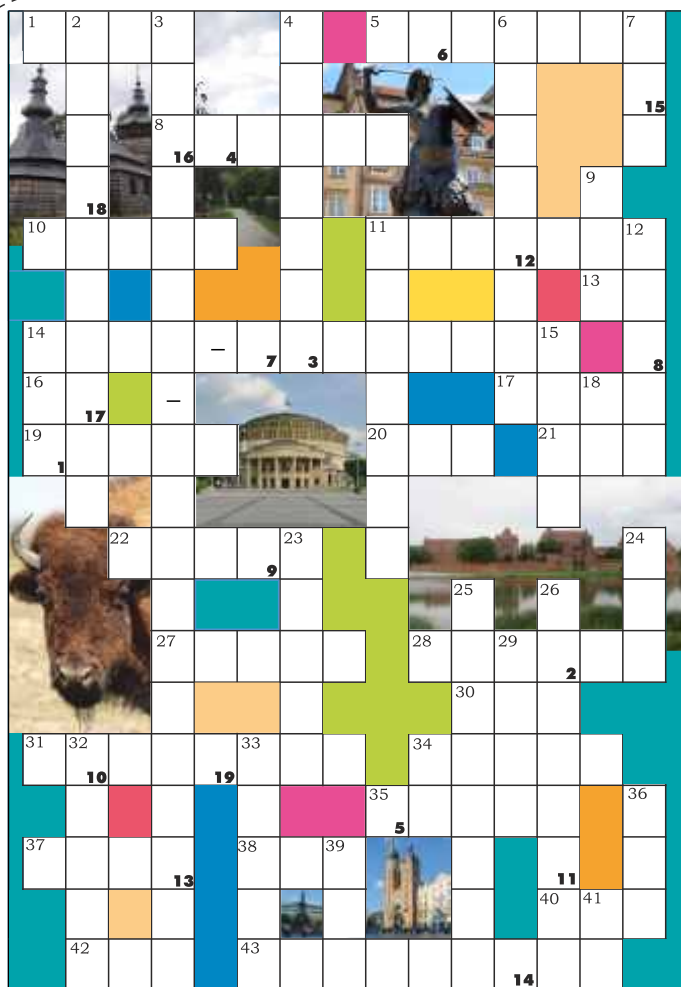
Serdecznie dziękuję Panu Pawłowi Wakule za teksty i rysunki, a Pani Kalinie Jerzykowskiej za wiersz jubileuszowy.

Redaktor „Walizki”

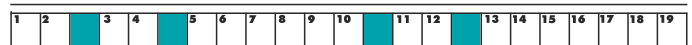
WALIZKA – Gazeta XV Dolnośląskich Spotkań Pisarzy z Młodymi Czytelnikami

Wydawca: Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. T. Mikulskiego we Wrocławiu. Redagował i układał graficznie: Jacek Czarnik. Korekta: Anna Cwík

ISBN 978-83-88685-43-9

HASŁO

PROJEKT DOFINANSOWANY PRZEZ MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO, SAMORZĄDZĄ WOJEWÓDZTWĄ
DOLNOŚLĄSKIEGO, MIASTA I POWIATU WAŁBRZYSKIEGO ORAZ
DOLNOŚLĄSKIE SAMORZĄDOWE INSTYTUCJE KULTURY

